

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

136

DIABETES

Nummer **2** 1977

Renast möjliga insulin för alla behov.

MC-Actrapid®

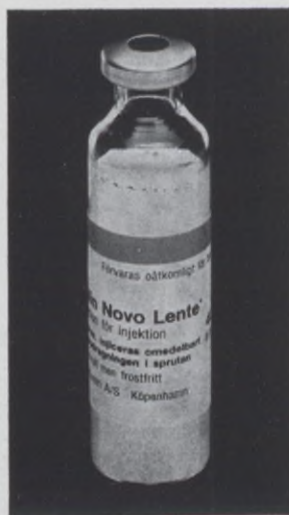
MC-Semilente®

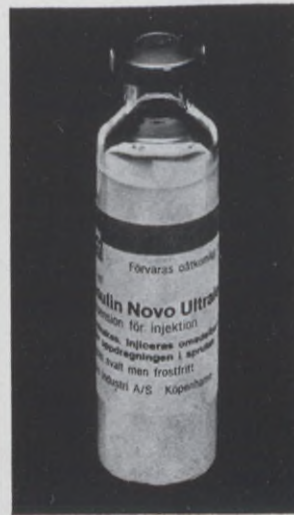
MC-Monotard®

Rapitard®

Lente®

Ultralente®

Novos sex insuliner är blandbara.

NOVO INDUSTRI AB
Box 69, 201 20 Malmö 1, tel: 040/18 11 40.

Ansvarig utgivare:
f. Riksdagsledamoten
Nancy Eriksson

Redaktionskommitté:
f. Riksdagsledamoten
Nancy Eriksson
Docent Jan Östman
Kanslichef
Ingmar Nygren-Bonnier

Redaktör:
Ingmar Nygren-Bonnier

*Redaktion, expedition och
annonskontor:*
Norrbackagatan 8
Box 6609
113 84 Stockholm
Tel. 08/34 09 10
Postgiro 90 09 01 - 0

Prenumerationspris:
25:— kr pr år

Tryck:
Tryckeri AB Svea, Stockholm

Utges även som taltidning

Svenska Diabetesförbundet:
Norrbackagatan 8
Box 6609
113 84 Stockholm
Tel. 08/34 09 10
Postgiro 90 09 01 - 0

Ordförande:
f. Riksdagsledamoten
fru Nancy Eriksson
Roslagsgatan 11, 113 55 Stockholm
Telefon 08/15 83 45

Kassaförvaltare:
Bankdirektör Lennart Dahlström
Roslinvägen 35, 161 55 Bromma
Telefon 08/87 06 28

Eftertryck tillåtes om källan anges

DIABETES

Nummer 2, februari 1977, årgång 27
Organ för Svenska Diabetesförbundet

Innehåll

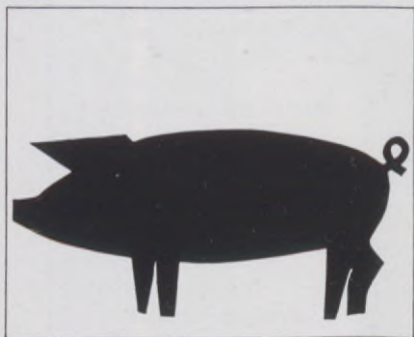
Nya rättor av Nancy Eriksson	3
Diabetes i Indien av Kjell Asplund	5
Föräldrakurser	11
Matsidan	13
Frågan är fri	17
Göteborg—Paradiset, tur och retur av Ulf Nilsson	19
Visst behövs kungapengar! av Nancy Eriksson	20
Föreningsnytt	21
Diabetesförbundets lokalföreningar	29
Diabetesförbundets länsföreningar	34

Nya Leo insulinpreparat R.I.

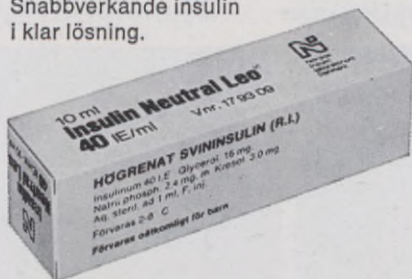
Högrenat svininsulin

R.I. (Rare Immunogenum) anger, att dessa nya preparat endast sällan medför en immunogen reaktion som leder till bildande av antikroppar.

Leo-insulinpreparaten har alltsedan år 1968 innehållit enbart svininsulin och man har därför kunnat rena dem till R.I.-kvalitet utan att deras välkända duration har förändrats.

Insulin Neutral Leo
Snabbverkande insulin
i klar lösning.

Insulin Retard NPH Leo
Med retarderad verkan.
Mikrokristallinsk
suspension.

Preparaten kan blandas i injektionssprutan i de proportioner som önskas utan att de olika enskilda preparaten mister sina karakteristiska egenskaper - och kan sålunda anpassas till patienternas individuella behov.

N Nordisk Insulinlaboratorium

Ombud:
AB Leo, Hälsövägen, 252 42 Helsingborg
Tel. 042 - 12 06 00

Nya råttor

"Elva dj-a amerikanska råttor ska inte få förstöra för hela världens diabetiker", är ett bevingat ord från Gunnar Engleson, när cyklamaten drogs in. Nu har en råttfarm förtäit sig på saccarin, och cancerfaran är framme på nytt. Den här gången tycks inte vare sig livsmedelsverket eller andra falla i farstun på stubben, vi får väl se. Men nog står dietfrågorna i centrum för hälso-debatten.

Just nu håller skatteverket, riksförsäkringsverket, konsumentverket och livsmedelsverket på att bestämma vad en diabetiker bör äta. De har alla blivit upphöjda till högsta medicinska myndighet. Frågorna gäller, vad maten får kosta för en diabetiker.

Skatteverket är snabbast och hann redan före årets deklaration skicka iväg nya anvisningar "för avdrag vid nedsatt skatteförmåga på grund av sjukdom". Diabetesförbundet fick förslaget på remiss ena dagen och svarade omedelbart, men redan dan efter fattades beslutet, och det blev vad skatteverket föreslagit. Våra anmärkningar var

följande: Riksskatteverket har räknat med helt föråldrade lönelägen. När man ställer upp en avdragsskala för ensamstående med löner från under 20.000 till högst 35.000, då kan det inte bli många som får något. Lägsta lön för statstjänare, det gäller en 17-åring, var ungefär 30.000 kronor. Vi föreslog, att man skulle höja löneskalan med 10.000 kronor hela vägen. Den andra anmärkningen var, att skatteverket skiljer på diabetiker med insulin och utan insulin, med motiveringen att kosten inte är så noga för patienter, som har tabletter och diet, d. v. s. alla äldre. För dessa är ju kosten tvärtom helt avgörande för att de skall kunna undvika komplikationer. Uppenbarligen har riksskatteverket haft skräck för sprutan och fattats av ett visst medlidande med insulinpatienterna.

En tredje egendomlighet, som väl får betraktas som en ren lapsus, är att inga synskadade diabetiker får göra avdrag för kostfördyringen. Man tycks föreställa sig, att när en patient får ögonskador, då upp-

Forts. på sid. 36

Sött på ditt sätt.

Utan kolhydrater. Utan sorbitol.

Ny bordsförpackning.

Tryck på knappen!

Ut trillar en Hermesetas. Bordsförpackningen innehåller 1.400 st. Hermesetas.

För kaffe, te och andra drycker. Varje liten Hermesetas sötas som 4 g socker. Det motsvarar två sockerbitar.

Finns också i de platta askarna med 500 och 1.000 st. samt ekonomiburk med 8.000 st.

För mat och bak – strö och dropp!

Ströa direkt på flingor, filmjolk, fruktsallad – Hermesetas strösötmedel som är tio gånger sötare än socker.

Den praktiska droppflaskan är utmärkt till bakning, inläggningar, såser och annat. Lätt att dosera och innehållet motsvarar 1 kg socker.

Hermesetas®

Adaco AB, tel. 018-15 22 60.

DIABETES I INDIEN

av Kjell Asplund

Den nionde internationella diabeteskongressen hölls i Indiens huvudstad New Delhi i november 1976. I en tidigare artikel i Diabetes har jag rapporterat från kongressens vetenskapliga program. Men det var inte bara i sessionssalarna som vi Indienresenärer lärde oss något nytt. Här vill jag rapsodiskt berätta en del av det jag såg och hörde om situationen för den diabetessjuka i Indien.

Klivet från den storslagna luftkonditionerade kongresshallen i New Delhi till det överfyllda Stanley Hospital i den kvalmiga mångmiljonstaden Madras kändes ofantligt i många dimensioner. När jag besökte sjukhusets diabetesklinik hamnade jag i en stor lokal packad med människor. Hit kommer varje dag över 200 diabetiker, som nu alla väntade på sin dagliga insulinspruta. Är man fattig i Indien och får insulinkrävande diabetes är detta enda möjligheten att överleva: Man flyttar till närheten av ett statligt sjukhus dit man kan gå för att få sina dagliga insulininjektioner gratis.

Den diabetiker som blir inlagd på Stanley Hospital hamnar i en jättesal, där den närmaste grannen har malaria, lunginflammation eller tu-

berkulos. Har han tur får han en säng, annars får han ligga på en bastmatta på golvet. Men han får kvalificerad medicinsk vård av läkare och sköterskor av en kvalitet som vida överträffar vad lokaler och tekniska hjälpmedel bjuder.

Läkarna arbetar också, nu med moderna kunskaper, i en urgammal tradition. Diabetessjukdomens historia i Indien kan följas årtusenden tillbaka. Omkring år 600 f. Kr. beskrevs "honungsurin" och "socker-rörsurin" av hinduiska läkare. Sockersjukans olika typer, dess symptom, komplikationer, behandling med diet och motion avhandlas i ord som vi 2500 år senare till stora delar kan instämma i. Diagnosen ställdes genom att observera hur myror och andra insekter drogs till den söta urinen.

I Ayurveda, den traditionella indiska sjukdomsläran, nämns också en rad medicinalväxter som sägs bota eller kontrollera diabetes. Det mest bisarra jag träffade på var en man som bar en liten bit av ädelträ. Denna träbit fick ligga och dra en stund i ett glas vatten — så hade man lätt och behändigt en dryck som botade diabetes. Ett par studier som redovisades under New Delhi-

Forts. på sid. 7

**Nytt
från
1 april**

När du får behandling hos en **privatpraktiserande sjukgymnast** som är ansluten till sjukförsäkringen betalar du själv i regel högst 15 kronor i patientavgift. Vissa sjukgymnaster har rätt att ta ut ytterligare 5 kronor. Resterande del av arvudet får sjukgymnasten direkt från försäkringskassan.

Du kan också få ersättning för resor (i regel kostnaden minus 8 kronor). En förteckning över de sjukgymnaster som är anslutna till sjukförsäkringen kommer att finnas hos försäkringskassan efter den 1 april 1977.

Hos privatpraktiserande sjukgymnast som inte är ansluten till sjukförsäkringen får du själv betala vad sjuk-

gymnasten begär. Försäkringskassan betalar då inte ut någon ersättning för vare sig behandlingen eller resekostnaden.

Fortfarande kostar det 7 kronor att få sjukgymnastik och annan s k sjukvårdande behandling i samhällets regi. Du kan som tidigare få ersättning för resekostnaden.

Behandlingen skall vara föreskriven av läkare.

Ring försäkringskassan så får du broschyren "Sjukgymnastik och annan sjukvårdande behandling" med utförligare upplysningar.

FÖRSÄKRINGSKASSAN

द्वौ प्रमेहौ भवत , सहजो प्रपथ्यनिमित्तश्च
सहजो मातृपितृदोषकृतः । ग्रहित आहारजो प्रपथ्यनिमित्तः ।

तयोः पूर्वरूपेण उपद्रवतः - कृशो, रूक्षो, प्रल्पाशी भृषं परिसरणशीलश्च
उत्तरेण स्थूलो बहवाशी सिन्धुः स्वप्नशीलश्च प्रायेण इति ।

-SUSHRUTA SAMHITA
CHIKITSA STHANA 6/4.

स्थूलः प्रमेहो बलवानिहैकः । कृशास्तथैकः परितुर्बलश्च ।
संवृंहणं तत्र कृशास्य कार्यं । संशोधनं दोषवलाधिकस्य ।

-CHARAKA SAMHITA
CHIKITSA STHANA 6/15.

प्रत्यर्थमधुरं शीतं दुर्बलं पिच्छलमाविलम्
काण्डेद्भु रससंकाशं श्लेष्मकोपात् प्रमेहति ॥

-CHARAKA SAMHITA
NIDANA STHANA 4/14

मधुराहारस्य मूत्रं स्वेदं श्लेष्माद्य मधुरी भवति
प्रमेहश्च अभिव्यक्तो भवति ।

-SUSHRUTA SAMHITA
NIDANA STHANA 12/14

जटिलोभावम् केशेषु, माधुर्यम् घ्रास्यस्य, करवाद्ययोः सुप्तता दाहौ ।

मुरवतालुकुंठशोषः पिपासामालस्यं परिदाहः सुप्तता च मंत्रेषु ।

-CHARAKA SAMHITA
NIDANA STHANA 4/47

तत्र कृशामन्त्रानप्रतिसंस्कृताभिः क्रियाभिश्चिकित्सेत,
स्थूलं प्रपतर्पणयुक्ताभिः ।

-SUSHRUTA SAMHITA
CHIKITSA STHANA 11/4

Den indiske läkaren Sushruta (omkring år 600 f. Kr.) med den text där han och en kollega beskriver olika urinsymptom vid diabetes.

kongressen presenterade motsägelsefulla resultat om nyttan av de traditionella indiska läkemedlen. Men tendensen tycktes klar: Ju bättre kontrollerade studier, desto tveksammare effekter av dessa droger.

Ofta talar man om diabetes som en vällevnadssjukdom. I Indien fick vi delvis lära om. Det finns diabetesformer som nästan enbart drabbar fattiga. I ett bälte över södra Indien och i åtskilliga länder i Afrika och Latinamerika får undernärda kvin-

nor och män en diabetes som till att börja med kräver enorma insulindoser, men som senare övergår i en beskedligare form. På sjukhuset i Madras låg åtskilliga av dessa unga personer med sina typiska kännetecken: den utspända buken, de svullna spottkörtlarna, förkalkningarna i bukspottkörteln (vid röntgenundersökning), de uppdrivna fingerspetsarna. Hur denna diabetesform uppkommer är gåtfullt. Men indiska forskare misstänker att

1

Håll pipetten lodrätt och tillsätt 2 droppar urin i ett torrt, rent provrör från Ames.

3

Lägg en Clinitest reagent i provröret. lakttag reaktionen noga tills kokningen upphör och ytterligare 15 sekunder.

2

Skölj pipetten och tillsätt 10 droppar vatten i provröret.

4

Skaka provröret försiktigt och jämför innehållets färg med färgskalan.

**Det är med Clinitest[®]
som med säkerhetsbälten.**

**Det är inte
tillräckligt att bara ha dem.**

Ames Company

Division Miles Laboratories, Ltd.

Agent för Sverige: Meda AB,
Box 138, 401 22 Göteborg 1. Tel.: 031/17 68 40

Denne yngling har den speciella diabetesform som drabbar undernärda i Sydindien. Efter en tid på sjukhuset har hans näringstillstånd nu förbättrats, men han har fortfarande utspänd buk, svullna spottkörtlar och uppdrivna fingerspetsar. Hans bukspottskörtel är fylld med kalk.

blåsyran i rotfrukten kassava (kallas även maniok) förgiftar de insulinproducerande cellerna. När all annan gröda slår fel klarar sig den näringstorföga kassavan. Den har därför blivit den fattiges enda föda på många håll i tredje världen.

Det indiska sättet att behandla diabetes skiljer sig inte mycket från det svenska. Ett avgjort försteg har man i Indien: För den som har föda för dagen ligger den vanliga mathållningen redan nära den idealiska diabetesdieten. Därför behövs få omvälvande ingrepp i vardags-

rutinerna på kostsidan. Kanske är detta orsaken till att indier med vuxenformen av diabetes så sällan har en riktigt dålig sockerinställning. Och för dem som behöver tablettbehandling krävs ofta lägre doser än dem vi är vana vid i Sverige. En ruta här intill beskriver hur man lagar en av de många rätter som det indiska diabetesförbundet rekommenderar sina medlemmar och som till omväxling kan passa lika bra på det svenska bordet.

LÖK-KORMA (2 portioner)

Ingredienser:

Skivad lök	250 g
Hackade tomater	75 g
Skummjolk (lättmjolk)	3/4 dl
Vetemjöl	1/4 dl
Olja till stekning	
Ingefära	
Cayennepeppar	
Kummin	
Kardemumma	
Salt	

Stek löken ljusbrun i litet olja tillsammans med peppar och ingefära efter smak. Tillsätt sedan de hackade tomaterna. Rör ut mjölet i mjölken och tillsätt till lök- och tomatblandningen. Salta och sjud på svag värme tills såsen blir simmig. Tillsätt kummin och kardemumma efter smak — maten är klar.

Det är kryddorna som ger denna enkla rätt dess orientaliska prägel — var därför generös med ingefäran, kumminet och kardemumman.

Varje portion innehåller omkring 200 kalorier.

Lättare att dosera rätt

Resyl används mycket
på våra sjukhus.
Verksam substans: Guaifenesin.

C I B A

En riktig hostmedicin måste tas regelbundet – även när man inte är hemma!
Nu finns Resyl S i praktisk 10 ml fickförpackning. Lagom dos att ta 3–5
gångar dagligen vid tillfällig förkylningshosta.
Dosen för barn under 6 år är 5 ml. Då är flaskan mest praktisk.

RESYL S

sockerfri, slemlösande, välsmakande.

Sötad med Sorbitol. I stora doser under längre tid kan Sorbitol
ha betydelse för ämnesomsättningen.

Annons i Diabetes

Kurser för föräldrar till diabetesbarn

Som vi meddelade i föregående nummer av DIABETES arrangeras även i år kurser för föräldrar till diabetesbarn. Kurserna hålls på Bocksjölägret, Karlsborg under tiderna 13—17 juni och 15—19 augusti.

Mammor, pappor och barn är välkomna till dessa kurser. Till juni-kursen finns ett fåtal platser kvar liksom även till augustikursen. Kur-

serna leds av barnläkare, sjuksköterska och dietist. Barnen tas om hand av lekledare under kurstimarna.

Kostnad

Vistelsekostnad (mat och husrum)	
för 1 vuxen och 1 barn	200:—
för 2 vuxna och 1 barn	325:—
Kursavgift per vuxen	125:—

Till Svenska Diabetesförbundet
Box 6609, 113 84 Stockholm

Undertecknade anmäler oss för deltagande i kursen för föräldrar till diabetesbarn på Bocksjölägret

under tiden 13—17 juni

15—19 augusti

(v.g. stryk det ej tillämpliga)

Namn:

Namn:

Son/Dotter, namn: Ålder: år

Diabetes sedan

Adress:

Postnr/Postadress:

Telefon:/.....

Har sökt till denna kurs även år

Ombyte förnöjer...

A.S. Heistad Fabrikker erbjuder ett verkligt brett sortiment av "socker-fria produkter" som gör det möjligt att få önskvärd variation i kosten. Heistads produkter är "granskade" av Svenska Diabetesförbundet. På varje förpackning finns en noggrann varudeklaration.

Heistad

ledande tillverkare av diabetesprodukter.

Marknadsföres av **säljtrion ab** Malmö Göteborg Stockholm Örebro
040-687 87 031-87 03 20 08-97 01 55 019-13 04 70

MATSIDAN

"Du blir vad Du äter" — ja inte är det underligt att svenska folkets stora plåga är förstoppning så mycket färdigtuggad mat (mos, färs, korv m. m.) och bröd och bakverk bakat av mjöl av den inre kärnan av vetekornet som konsumeras dagligen. Kan detta gälla även för diabetiker? — Ja, absolut.

Fortfarande finns det många som lever i den föreställningen att vitt bröd är det enda tillåtna och fortfarande finns alltför många, som anser att grönsaker är mera en föda för djur än för människor.

Den osmältbara cellulosa, växtfiber, som finns i rotsaker, exempelvis morot, kålrot, vitkål och andra kålsorter, potatis, frukt och bröd bakat på helkornsmjöl — det är vad vi behöver för att hålla magen igång.

För den som är ovan att äta den litet grövre födan gäller att ta det hela litet långsamt, så att tarmarna får en chans att vänja sig vid det grova och framför allt ha aldrig så bråttom när Du äter grov mat. **TUGGA MATEN MYCKET VÄL.**

SKÖLJ INTE NER TUGGORNA med dryck utan **LÅT SALIVEN GÖRA JOBBET** — och drick efter måltiden. Ett och annat glas vanligt vatten mellan måltiderna hjälper Dig ytterligare att få fart på besvärliga tarmar.

Bröd är ju ett av baslivsmedlen och allt fler bakar sitt eget bröd, dels för att få mera variation, dels för att det är roligt att baka.

Från Lennart Anderberg i Eslöv har kommit ett recept på formbröd, som kan vara lämpligt för den som vill börja mjukt.

FORMBRÖD (4 st)

100 g jäst, 10 dl vatten, 1 dl olja, 2 tsk medelhavssalt, ca 3 l lantvetemjöl eller fint matbrödsmjöl.

Sök studiepenning före 15 maj.

Studiepenning ska ge dig ekonomiska möjligheter att läsa. Du kan få studiepenning för längre studier på grundskole- eller gymnasieskolenivå vid t.ex. kommunal vuxenutbildning eller folkhögskola (särskilt vuxenstudiestöd), kortare ämneskurser på folkhögskola (dagstudiestöd) och för deltagande i vissa studiecirkclar (timstudiestöd).

För att få studiepenning för studier from juli måste du skicka in din ansökan före 15 maj till vuxenutbildningsnämnden i ditt län.

Vill du ha särskilt vuxenstudiestöd för att gå en utbildning som pågår hela nästa termin eller hela nästa läsår måste du också söka senast 15 maj. Nästa ansökningstillfälle blir 15 augusti och gäller då studier som påbörjas from oktober. Antalet stöd är tyvärr begränsat. Alla som uppfyller villkoren kan därför inte få studiepenning.

Blanketter och svar på frågor får du av vuxenutbildningsnämnden i ditt län eller på försäkringskassan. Handikappkonsulenten kan säkert hjälpa dig med ansökan.

CSN

Centrala Studiestödsnämnden
Fack 85101 SUNDSVALL

Smula jästen i en bunke. Häll över vatten, som skall vara finger-varmt = 37° och rör om så att jästen löser sig. Tillsätt olja, salt och större delen av mjölet. Arbeta ihop degen, tillsätt mera mjöl och arbeta den smidig tills den släpper bunken. Låt degen jäsa övertäckt med bakduk 30 minuter. Tag upp degen på bakbord och knåda den smidig. Baka ut till 4 avlånga bröd, som lägges i smorda formar och jäses 30 minuter.

Grädda i 275° ugnsvärme 5 minuter, sänk värmen till 250° och grädda ytterligare 20 minuter. Får kallna på bakgaller under bakduk.

Vetekli — en produkt, som tills för ca 1 år sedan knappast användes utanför de "vegetariska kretsarna" — finns nu att köpa i de flesta livsmedelsaffärer och allt fler blandar in litet vetekli i favoritbröd-receptet och den som inte hunnit skaffa sig ett sådant kan pröva

HÅLKAKOR (4 st)

50 g jäst, 5 dl lättmjölk, 2 msk olja, 1 tsk salt, 1 msk sirap (kan uteslutas), 1 msk fänkål eller anis, 2 dl vetekli, ca 12 dl rågsikt.

Gör degen som i beskrivning till formbrödet och låt den jäsa minst 30 minuter, tag upp den på bakbord och dela den i 4 bitar, som bakas ut till runda kakor ca 2 cm tjocka. Gör hål i mitten, lägg dem på smorda plåtar, nagga dem och låt dem jäsa övertäckta ca 30 minuter. Grädda i 200° ca 15 minuter. Pensla ev. bröden med litet vatten efter gräddningen. Får kallna på bakgaller under bakduk.

Vetekli har tyvärr inte bara goda sidor. I dess yttersta skaldel finns fosfor i form av fytinsyra, som har en viss hämmande inverkan på upp-tagningen av järn, kalk och zink, men när man äter normala mängder bröd kombinerat med kött, ost, mjölk och lever som det ju blir i en diabeteskost, så får kliet ingen negativ effekt, dessutom bryts fytinsyran ner när man låter degen jäsa länge — det skulle alltså tala för att hellre baka in kliet än använda det på fil och liknande. Hur man än använder kliet så gäller det att bruka det med förstånd — som med allt annat.

För den som önskar ett bröd med ännu större tuggmotstånd kanske följande bröd passar:

GROVT BRÖD MED LINFRÖ

3/4 dl hela, eller krossade, vete- eller rågkorn, 3/4 dl linfrö, 5 dl vatten, 2 1/2 dl vatten (se tillredningen), 50 g jäst, 1 msk salt, 2 tsk socker, 1 msk kummin, 1/2 dl olja, 1 dl skummjölkspulver, 1 1/2 l grovt matbröds mjöl.

Koka upp korn, linfrö och 5 dl vatten. Låt koka i 10 minuter, rör sedan i 2 1/2 dl kallt vatten och låt svalna till 37°. Smula ner jästen och tillsätt övriga ingredienser. Arbeta degen väl och låt den jäsa i bunke 30—40 minuter. Tag upp den på bakbord och knåda degen litet samt forma den till 2 runda släta bröd, som lägges på lätt smord plåt och jäses övertäckta 30 minuter.

Gräddas i 200° ca 25—30 minuter. Linda in bröden i bakdukar och låt dem svalna inlindade. Skär brödet när det blivit riktigt kallt — gärna först nästföljande dag.

Tänk på att ett bröd bakat på grovt mjöl blir alltid mera kompakt och tungt än ett bröd bakat på vetemjöl. När Du introducerar ett nytt bröd kan det därför vara klokt att skära upp en skiva och kontrollväga den — samtidigt blir det ju en kontroll på det egna "ögonmåttet". Som kanske alla vet räknar man allmänt med att 1 portion mjukt rågröd = ca 25 gram. Det gäller alltså att inte skära det grova brödet för tjockt, dessutom blir det godare om man inte får alltför bastanta skivor.

Ibland kan det smaka gott med en skorpa till kvällsteet, men osockrade litet grövde skorpor kan vara svårt att hitta ute i affärerna, så vi tar oss tid och bakar egna.

GODA SKORPOR (ca 100 st)

50 g jäst, 50 g margarin, 4 msk olja, 5 dl lättmjölk, 1 msk socker, 1—2 tsk kardemumma eller finstött fänkål, 1/2 tsk salt, 1 ägg (kan uteslutas), 1 dl vetekli, 1 dl vetegroddar, 2 dl grahamsmjöl, 3 dl rågsikt, ca 6 dl vetemjöl.

Smula jästen i en bunke, tillsätt margarinet som smälts och mjölken som värmts till 37° och rör tills jästen löst sig. Tillsätt olja, salt, kryddor, de grova mjölsorterna. Arbeta ihop degen och tillsätt vetemjölet och arbeta degen smidig så att den släpper bunken. Låt den jäsa övertäckt med duk minst 30 minuter. Tag upp degen på bakbordet och baka ut till 4 längder, som läggs på lätt smord plåt. Får sedan jäsa minst 30 minuter varefter de gräddas i 200—225° i ca 15 minuter.

Får kallna på bakgaller utan bakduk.

Skär sedan längderna i ca 1 1/2 cm tjocka skivor, som delas på mitten. Färgsätt i 175° och torka sedan skorporna i mycket svag ugnsvärme eller i värmeugn med luckan på glänt. 2 skorpor = 1 portion bröd.

Någon kanske förvånas över att det ingår socker i en del av recepten, men det är ju faktiskt så att **jästen äter socker** och man kan räkna med att 1 dryg matsked (15 g) socker förbrukas av 50 gram jäst under en jäsningsstid av 1 timme vid normal degtemperatur. Något sötningemedel utöver det ingående sockret behövs inte i dessa recept. Ju förr vi lär oss att undvara de söta smakerna desto bättre för oss och för börsen!

En annan gång skall kapitlet sötningemedel behandlas.

Du som inte noterat min förra uppmaning om synpunkter, recepttips, funderingar kring mat — det är aldrig för sent att komma med bidrag till matsidan.

Solweig

Bidrag till matsidan skall vara redaktionen tillhanda senast den första i månaderna januari, mars, maj, juli, september och november.

**Bli medlem i
Svenska
Diabetes-
förbundet!**

FRÅGAN ÄR FRI

Från och med detta nummer av Diabetes kommer även docent Paul Ohlsén, som är chef för diabetessektionen vid Danderyds sjukhus i Stockholm samt docent Sven Carlström, chef för öppenvårdcentralen vid Lunds lasarett, att medverka i denna spalt.

Fråga: För 2 månader sedan övergick jag ifrån Novo Lente till Monotard. Efter en månads behandling blev tandköttet på ett par framtänder mycket svullet och rött. Ej blödande. Tandläkaren har sagt att det ej är fråga om tandlossning eller en vanlig tandköttinflammation. Ej heller vitaminbrist. Äter precis samma diet som tidigare och vistas i samma miljö. Så någon allergi ifrån detta kan ej föreligga. Känner mig ej trött. Kan kroppen ha bildat antikroppar som är orsak till denna svullnad? Det har nu gått 5 veckor och det läker ej. Hur skall man bete sig?

"Tacksam för svar"

Svar: Jag tror inte att denna förändring av tandköttet har något att göra med ändringen av insulinsort. Inte heller tror jag den beror på antikroppar. Om inte tandläkaren kan ge dig någon behandling tycker jag du skall vända dig antingen till din läkare som kontrollerar din diabetes eller också till en Halsläkare.

Fråga: Jag har haft diabetes i 8 år (är 22 år nu). Tar insulin 2 gånger per dag. Sammanlagt 12 streck/dag. Jag mår bra. Min fråga gäller p-piller. Påverkas min diabetes av p-piller? Vilken sort bör jag helst använda?

"Fundersam"

Svar: Det finns huvudsakligen 2 metoder att förhindra icke önskad graviditet, spiral eller p-piller. Båda metoderna har sina fördelar och nackdelar. Spiral påverkar inte glukosomsättning, vikt eller blodtryck, men kan orsaka småblödningar och ibland infektioner. P-piller kan hos vissa personer orsaka höjning av blodsocker, vikt och blodtryck. Av det här framgår att om man kan använda spiral utan besvär är det en viss fördel för diabetiker. Om man har besvär av spiral kan man mycket väl pröva p-piller. I så fall bör man kontrollera att vikten inte går upp. Blod- och urinsocker samt blodtryck bör kontrolleras särskilt noga de första månaderna efter insatt behandling. Så kallade lågdospiller (med låg hormonhalt) kan vara att föredraga.

Fråga: Min hustru, som är 56 år, har haft diabetes i 21 år. Hon behandlas med insulin och har inga stora besvär. Vi har tänkt åka utomlands i år — till Tunisien. Kan vi göra det, eller är det farligt med tanke på hennes diabetes?

"Hoppas på snabbt svar"

Svar: Det är önskvärt att alla diabetiker skall lära sig att själva kun-

na kontrollera sin diabetes så bra att de skall kunna resa i samma utsträckning som andra människor.

Tidsskillnaden mellan Sverige och Tunisien är så liten att den inte orsakar några bekymmer. Det är mycket svårare när man skall resa långt i västlig eller östlig riktning. Där emot äter man ofta på andra tider där än vad vi är vana med här hemma. Hela dygnsrytmen är ofta förskjuten med senare lunch och senare middag. Då kan det vara lämpligt att ta morgoninsulinet något senare, om det är så att din fru tar insulin bara en gång per dag. Det är nämligen viktigt att det är ungefär lika lång tid mellan insulininjektionen och huvudmålen som din fru är van med här hemma. Om din fru tar flera sorters insulin eller insulin flera gånger per dag är det väsentligt att ni känner till när vederbörande insulinort har sin max-effekt så att ni kan anpassa injektionstiderna så att max-effekten sammanfaller med tiden för måltiderna. Naturligtvis gäller det att till varje måltid få i sig ungefär lika många kalorier av olika slag som din fru äter här hemma. Mellanmål skall också tas på samma sätt som här hemma.

Vad det gäller vaccinerings kan ni båda förbereda er på samma sätt, tala med er vanlige läkare om detta.

Lycka till på resan, det skall säkert gå bra.

Fråga: Jag är en man på 48 år, och har haft diabetes sedan år 1960. Det har förekommit ofta nu under de sista 5—6 månaderna, att sockret ligger bra på förmiddagen, men sedan blir högt på eftermiddagen (kl.

15—18). Det förekommer ju ibland då injektionen tages på ett mindre lämpligt ställe, att blodsockret då ligger högt *hela dagen*. Men då det är normalt på förmiddagen, så bör det också vara det på eftermiddagen, och natten. Jag vet när det ligger bra eller för högt, därför att jag urinerar på bestämda tider, för att därigenom ha en kontroll, exempelvis för mellanmål.

Jag har NPH-Insulin 40 IE, Vitrum, och tar 52 IE på morgonen. Jag kanske i stället skulle ha någon annan sort insulin, ex.-vis Retard, R.I., som skall vara mera högrenat, eller hur? För övrigt inga problem med den s. k. "sjukdomen", eller ögon, jag är helt frisk.

Våren -77

Svar: NPH insulin Vitrum, som du använder, har sin maximala verkan på eftermiddagen. Det är därför oklart varför urinsockret skulle ligga högt på eftermiddagen om det ligger bra f. ö. hela dygnet.

Det kan bero på olämplig injektionsteknik. Be sjuksköterskan på din mottagning kontrollera detta. Det kan också bero på olämplig mat till lunch eller på eftermiddagen. Jag tror inte att övergång till annan insulinort automatiskt skulle lösa detta problem. Kanske kan det bli nödvändigt att kombinera olika typer av insulin en eller flera gånger per dag.

Jag föreslår att du flera gånger i veckan undersöker sockerhalten i urinen 4 ggr/dag med Clinitesttabl. (1. natturin, 2. före lunch, 3. före middag, 4. före sängdags).

Visa sedan detta schema för din läkare så kan han kanske hjälpa dig.

Docent Paul Ohlsén

Göteborg-Paradiset, tur och retur

av Ulf Nilsson

Om Nordanede har man hört många lovord, men inte kunde man föreställa sig att det var så fint... Av den anledning står ordet "Paradiset" i rubriken för Nordanede. Den här lilla artikeln skall handla om vår sportlovsvecka där.

Sent på fredagskvällen den 25 februari startade ett gäng göteborgare med långfärdsbuss den dryga resan mot norr. Vi var tillsammans 38 personer, ungefär hälften barn och hälften vuxna, som skulle fylla Diabetesgården den kommande veckan. Vi gjorde det så bekvämt vi kunde för oss i bussen, men nog hade flera av oss besvär med att veta var vi skulle göra av benen någonstans.

Resan gick via Örebro, Västerås och Gävle och när morgonen grydde var vi i Sundsvall. Efter frukost på ett av motellen, var det en enkel match att taga sig fram de resterande milen. Birgit mötte oss med den bildligt talat, öppna, vänliga och stora famnen och alla kände sig strax väl hemma på gården. Vid den första lunchen berättade Birgit om gården och trakten omkring.

Skidor, pulkor, bobbar och andra vinterredskap användes redan från början mycket flitigt.

Det stod rätt snart klart för oss att bussen, som vi förfogade över hela veckan, inte skulle behöva köra många extramil. En förmiddag tillbringade vi vid liften i Fränsta och en eftermiddag gjorde några av deltagarna Sundsvall. Det var allt. För övrigt höll vi oss kring gården, och de uppgjorda spåren blev väl utnyttjade. Speciellt uppskattat blev ett 5 km-spår, som välvilligt drogs upp för vår räkning av Birgits son på snöscoter. Ett par brutna skidspetsar hörde till de negativa resultaten av veckans övningar. Till det positiva får man däremot räkna den förbättrade konditionen och den härligt stärkande norrlandsluften.

Vid matbordet var det varje måltid strykande åtgång på de läckra anrättningar, som tillagats i köket av Birgit, Eivor och Gunborg. Efter dagens många timmar ute i det fria och vandringarna kring matbordet blev det inte mycket ork över för nattsudd. Bertil Lundgren, vår egenhändigt medtagna dragspelare, såg

dock till att det blev en stund med lekar för barnen och en svängom för de vuxna. En kväll ordnade vi en improviserad maskerad och en annan kväll bytte vi ut kvällsmålet mot en jättegod räksallad och ett glas vin. Sista kvällen på gården blev det korvgrillning utomhus.

Mitt i allt det glada kanske jag ändå vill sticka in några ord av allvar. Ingenting är så bra att det inte kan bli bättre, brukar man ju säga. Det stämmer också in på Diabetesgården. För dem som arbetar där kunde en ansiktslyftning i köksregionerna vara på sin plats. Inte bara så att köket kunde göras större, även den tekniska utrustningen kunde säkert förbättras. Ett annat problem är ju sällskapsrummet, där både pingis- och tv-entusiasterna måste samsas. Det är för sent att göra någonting åt det nu, men var det verkligen ingen som tänkte på att göra källare under hela annexet? Där kunde blivit ett fint utrymme både för pingas, motionscykel och annan inomhussport. Hur vore det förresten att till nästa vinter skaffa fram fyra—fem par skidor för utlåning. Jag är fullt medveten om att en del av problemen måste lösas via Svenska Diabetesförbundet. Men nog är väl flera lokalföreningar, kanske speciellt de i Norrland, intresserade av att ytterligare förbättra standarden på gården och därmed villiga att skjuta till pengar? Nog nu om detta.

Vi har haft en underbar vecka på Diabetesgården. Vi kommer säkert tillbaka ett annat år. Det var nog flera än Anna, som fälde en tår vid hemkomsten och önskade sig tillbaka till det härligt vintriga landskapet kring Diabetesgården.

Visst behövs kungapengar!

Herrarna i Handikappförbundens Centralkommitté och Kungafonden — naturligtvis är det herrar — är klena förhandlare. Efter ett inbördes stencilkrig gör man nu upp mot-sättningarna för öppen ridå och kallar det principdebatt. Antingen staten eller privata välgörare.

Inget land i världen har fört en så resultatrik handikappolitik som Sverige. Men ändå. Det är ren teater att låsa som om handikapporganisationerna kunde klara sig utan privata tillskott.

Tror verkligen HCK så mycket på den nya borgerliga regeringen, att man nu vågar skippa privata medel? Det gör inte jag.

Hittills har staten icke kunnat fylla behovet av forskningspengar. Privata fonder träder till över hela forskningsfältet. Varför slänga ut klyschan välgörenhet, när fondmedel går ut till handikappforskning? Om en läkare eller en expert på fysisk träning undersöker idrottsbehovet för diabetiska ungdomar, då gläder sig diabetikerna, men det blir ju forskarna som får tacka för pengarna. Eller för välgörenheten som man vill kalla det.

Och jag blir sannerligen ingen rojalist på kuppen. Nej, ut med pengarna, de behövs.

Nancy Eriksson

FÖRENINGSNYTT

KRONOBERG

Söndagen den 9 januari höll Diabetesföreningen Kronoberg sin sedvanliga julfest i Varendssalen, Växjö.

Trots den dåliga väderleken, snö och slask, hade ett ganska stort antal personer mött upp.

Festen kunde genomföras mycket tack vare givmilda företag och enskilda personer.

Barnens glädje var stor. Där fanns fiskdamm, flick- och pojklotterier med docksäng, spis, gram-mofonskivor, kassetband, böcker, leksaker och mycket annat. De vuxnas vinstmöjligheter var också varierande t.ex. bilplådar, kamera, porslinssaker m. m.

Alla gäster undfägnades med smörgåsar, kakor, korv, saft och kaffe vilket föreningens damer ordnade till allas belåtenhet.

Tomtar delade ut välfyllda påsar till alla barn. För underhållningen svarade Damberths orkester och inspirerade de flesta att delta i dansen kring granen.

Dagen avslutades med en paketauktion, där många fina bud ropades.

E. K.

LIDKÖPING

Fredagen den 12 februari samlades Diabetesföreningen i Lidköping m.o. till årsmöte i Gillestugan i Folkets Hus. T.f. mötesordföranden Ivan Jasson hälsade ca 70-talet medlemmar välkomna, därefter hölls en tyst minut över minnet av de medlemmar som avlidit under 1976.

Av den verksamhetsberättelse som upplästes framgick, att föreningen varit väl representerad i de olika samarbetsorganen för handikapporganisationer och att mötesverksamheten hade uppföljts med stort intresse från medlemmarnas sida. Under det gångna året har medlemsantalet stadigt klättrat uppåt, vid årsskiftet visades det sig att föreningen hade 327 medlemmar, vilket är en mycket glädjande siffra i föreningens fortsatta arbete.

De skrivelser och rapporter som inkommit, lades fram till mötets förfogande, där bl. a. rapporterades att en föräldraförening bildats, för vidare arbete med intresset lagt på barn med diabetes. Styrelsens förslag till vårens mötesverksamhet lades fram för mötesdeltagarna. Ett möte kommer att hållas i Vara i april och det traditionella Sjölundamötet i juni månad. En form av medlemsvärningskampanj startades i och med årsmötet, där förslaget från styrelsen presenterades, att var och en som skaffar en ny medlem, uppmuntras med en gratislott från Svenska Diabetesförbundets lotteri. Mötesordföranden Ivan Jasson avslutade med att tacka alla för visat intresse, varefter föreningen bjöd på kaffe och landgångar.

A. O.

JÖNKÖPING

Fredagen den 11 mars höll Diabetesföreningen i Jönköping sitt årsmöte. Ett 60-tal medlemmar hade mött upp i Kristina Församlingshem där ordföranden Helmer Hansson ledde mötet.

1976 års verksamhet redovisades och av verksamhetsberättelsen framgick bl. a. att de arrangerade sammankomsterna varit mycket välbesökta. Vid årsskiftet hade föreningen 326 medlemmar, ökning under året med 30 st. Sedan årsskiftet har ytterligare ett 25-tal tillkommit.

Till Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond har anslagits 1.500 kronor. Landstinget har uppvaktats med begäran om fria testmaterial.

Föreningens ordförande sedan några år, Helmer Hansson, hade avböjt omval och till ny ordförande valdes ingenjör Ingvar Nilsson, Jönköping.

Verksamheten skall intensifieras och därför valdes också en programkommitté som tillsammans med styrelsen skall lägga upp årets verksamhet.

Årsmötet beslöt att anslå 1.000 kronor till förbundets forskningsfond och dessutom beslöt årsmötet att anslå 500 kr till Bocksjölägret. En höjning av årsavgiften ansågs nödvändig och från 1978 är den 25 kronor.

För underhållningen på årsmötet svarade en liten men naggande god sånggrupp ur VL-kören under deras ledare Vivan Leander.

Dessutom förekom på programmet en demonstration av sockerfria produkter. Bengt Käll hade sammanställt ett inslag som behandlade de förekommande sötningsmedlens effekter och sammansättning. Vidare visade han över 200 produkter i gruppen sockerfritt som mer eller mindre är lämpliga för en diabetiker. De flesta av de sockerfria produkterna innehåller sådana sötningsmedel som vi måste behandla med viss försiktighet och han fram-

höll att en diabetiker alltid bör vara på sin vakt vid valet av sockerfritt. Innehållsdeklarationen ger inte alltid klart besked om produkten är lämplig. Han uppmanade deltagarna att mycket noga studera "baksidan" på förpackningen och sedan själva bedöma om produkten är diabetikervänlig.

Mötesdeltagarna fick också smakprover med sig hem, som flera fabrikanter ställt till föfogande, och sist gjordes en särskild insamling till Bocksjölägrets verksamhet som inbringade ca 250:—.

Den nyvalde ordf. Ingvar Nilsson avslutade årsmötet men hade innan dess också avtackat sin företrädare Helmar Hansson.

B. K.

MARIESTAD

Mariestads Diabetesförening har haft årsmöte i Boda Bygdegård den 19 februari. Föreningen kan blicka tillbaka på ett gott verksamhetsår. Föreningen har under året hållit fyra mycket välbesökta möten. Utöver dessa anordnades en resa på Göta Kanal vilken var mycket uppskattad av resenärerna. Till jul fick gamla och sjuka en blomma. Det var en liten uppmuntran till dem som inte kan komma på våra möten. Föreningen hade vid årsskiftet 220 medlemmar, en ökning mde 19 st. Lotterier har varit igång på varuhuset i Mariestad vilket är en bra förstärkning till kassan. Vid årsmötet beslöts att anslå 1.000:— till Bocksjölägret. Mötet avslutades med supé och dans.

I. A.

UDDEVALLA

Diabetesföreningen i Uddevalla m.o. har drabbats av sorg då föreningens hedersmedlem och tidigare mångårig ordförande Gert Blomqvist har lämnat oss.

Gert Blomqvist var i sin krafts dagar en personlighet i Uddevalla-föreningen och mycket omtyckt av medlemmarna. Under föreningens 20-åriga tillvaro har Gert så gott som hela tiden lagt ner ett uppoffrande och osjälviskt arbete till gagn för diabetikerna i Bohuslän. Mot slutet tvingade dock sjukdomen honom att mer passivt följa verksamheten och vid årsmötet 1975 avsade han sig ordförandeskapet.

Men trots detta sågs han vid flera möten, lika intresserad som vanligt.

Från Diabetesföreningen i Uddevalla m.o. vill vi rikta ett varmt tack till Gert för de insatser han lagt ner i föreningen.

Tack Gert och vila i frid.

STYRELSEN

KALMAR

Kalmar Diabetesförening hade årsmöte den 20 februari i sin nya lokal. Ordförande Rose-Marie Lithbo hälsade alla hjärtligt välkomna. Förhandlingarna leddes av Helge Broman. Styrelsens verksamhetsberättelse och revisionsberättelse upplästes och godkändes och styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Medlemsantalet har under det gångna året stadigt ökat. Vid årsskiftet hade föreningen ett totalt medlemsantal av 358 st. Föreningen har också representerat vid flera kurser och vid en regionalkonferens. Efter förhandlingarna avtackades föreningens styrelseledamot Vera Rosenqvist som har gjort mycket för föreningen i många år. Damsektionen överlämnade därefter till ordförande Rose-Marie Lithbo 2.000:— som de hade arbetat ihop på olika basarer. Ordföranden mottog tacksamt beloppet på föreningens vägnar.

Under året har även en bussutflykt företagits till Rödstånga, med besök i Skräcködlornas dal. Besöket var mycket uppskattat. Så var det dags för det efterlängtdade kaffet. Under tiden hade det ordnats lotterier med många fina vinster. Ett särskilt tack framfördes till damerna i kaffekommittén, som hade ordnat med kaffesamkvämen.

Till sist:

Under våren -77 har föreningen startat kursen "Vår Förening" vilket mottogs mycket positivt av medlemmarna. Föreningen har även för avsikt att starta ett flertal kurser bl. a. matlagningskurs för diabetiker.

K. O. A.

GÖTEBORG

I februari hade göteborgsföreningen en informationskväll om barndiabetes. Kallelse hade skickats till alla diabetesföräldrar i föreningen, och dessutom inbjöds de som besökte mottagningarna på Östra Sjukhuset och Mölndals lasarett under december—februari.

Sammankomsten hölls på Kärralundsskolan, där föreningen varje torsdagskväll har bordtennisträning och andra idrotter. Tanken var att ge barnen trevlig sysselsättning i gymnastiksalen medan föräldrarna deltog i mötet uppe i aulan. Barnen hölls i gång av Birgitta Hansson när de inte styrkte sig med mjölk och smörgås i ett hörn av salen.

Ordföranden Marga Lagerström hälsade ett 80-tal föräldrar välkomna samt docent Otto Westphal från barnkliniken vid Östra Sjukhuset. Han började med att informera om en del praktiska frågor såsom villkoren för vårdbidrag, kostnader för provtagning (t. ex. att det s. k. 120-kortet kostar 112 kr om det köps i förväg), nyttan av och tillfällen till motion genom föreningen. Sedan följde en frågestund, där en hel del medicinska problem diskuterades.

Bildbandet "Diabetes i skolan" visades med intressanta kommentarer av docent Westphal, bl. a. om de senaste rönen kring insulinantagonism och blodgrupstillhörighet. Bildbandet har ju redan visats för en del skolpersonal, men man framhöll hur viktigt det är att alla lärare får se det. Man var också eniga om att en god kontakt mellan hem, lärare och skolsköterska är nödvändig.

Efter en paus med juice och bul-

lar i skolmatsalen avslutades kvällen med att man beslöt träffas igen i april och diskutera bildandet av en föräldrasektion inom föreningen.

E. G.

FALUN-BORLÄNGE

Riksdags- och landstingsman Bertil Dahlén blev ny ordf. i Falun-Borlänge diabetesförening vid dess årsmöte på Kristinegården i Falun. Han efterträder Evert Hamp, som varit med sedan föreningens start för mer än 25 år sedan och under största delen av denna tid varit ordförande. Han avtackades av Hans Berglund, som överlämnade ett Jobstryck.

Föreningen har 308 medlemmar och årets verksamhet har varit livlig. Information från försäkringskassan, föräldraträff, föräldradag för hela länet, resa till diabetesgården i Nordanede, firande av diabetesdagen i Nusnäs, resa till Tallmogården och Luciafirande har ägt rum.

Föreningen har hos landstinget begärt fria testmaterial, men frågan har där bordlagts. Enligt uppgift från Sv. Diabetesförbundet kommer frågan att behandlas av regeringen. Diabetesdispensär i Falun har också begärts och den kommer 1978. Det anslogs 3.250 kr till Bocksjölägrets byggnadsfond och bestämdes att göra en ny resa till både Nordanede och Tallmogården. Studiecirkel kring diabetes föreslogs. Information i skolorna om sjukdomen har getts och ett bildband har inköpts.

Rapport från riksstämman lämnades av Evert Hamp. Forskning kring ögonsjukdomar är f. n. viktigast. Föräldraföreningar bör bildas.

Dr Ingemar Lind, Borlänge, berättade till slut från Internationella Diabetesfederationens kongress i New Delhi hösten 1976. President är den svenske professorn Rolf Luft och 1600 delegater från 56 länder samlades för att lyssna till 400 föredrag. Inget revolterande nytt kom fram, men många uppslag finns. Transplantation av insulinbildande celler, konstgjord bukspottkörtel diskuterades bl. a. Skandinavien ligger väl framme vid diabetesbehandling med bl. a. tabletter. Dödligheten för barn till diabetesmödrar har minskat från 40 % till 4 % de senaste åren. Yoga med andningsövningar och meditation som behandlingsform vid diabetes presenterades från Indien, när relationerna mellan psykiska reaktioner och diabetes ligger nära. En frågestund avslutade årsmötet.

M. Y.

SKÖVDE

Skövdeföreningen hade den 5 februari årsmöte i Centralskolan i Karlsborg.

Drygt 130-talet medlemmar med anhöriga hade hörsammat kallelsen.

Årsmötet började med parentation över under året avlidna medlemmar.

Därefter företogs val och till ordförande för 1977 omvaldes med akklamation Holger Gustafsson.

Efter själva årsmötet vidtog supé med dans till tonerna av Sven Ståhls trio från Karlsborg.

Under kvällen avtackade ordföranden de avgående styrelseledamöterna Maud Åkesson och Gunnar Andersson vilka fick mottaga var sin blomsteruppsats. Marianne Nilsson tackade ordföranden för det arbete han nerlagt i föreningen under året samt tackade likaså Greta Lings och Asta Gustafsson som svarade för årsfesten och lämnade dem var sin blomsterbukett.

Ett stort antal lotterier såldes under kvällen, med vinster skänkta dels utav medlemmar och dels av firmorna Borås Textil, P A Palmqvist och Lundahls livs i Karlsborg och vid midnatt återvände alla efter ännu en trevlig och glad årsfest.

H. G.

Skövdesföreningen höll den 8 mars ett informationsmöte på Strand restaurang i Hjo och närmare 100-talet hade mött upp.

Ordf. hälsade välkommen och uttryckte sin glädje över att så många mött upp. När vi var här för ca 3 år sedan var det endast ett 10-tal som kom varför vi från föreningen legat lite lågt på mötesverksamheten i Hjo, men efter detta glädjande deltagarantal lovar vi tänka om och återkomma längre framöver. Han presenterade därefter Diabetesförbundet samt lokal- och länsföreningar. Han omtalade att förbundet har drygt 25.000 medlemmar uppdelade på 78 föreningar över hela landet och inom varje län finns en länsförening som mer på det centrala planet i länet t. ex. vid landsting o. dyl. tillvaratar föreningarnas intressen.

Föreningarnas huvudsakliga uppgift är att tillvarata medlemmarnas intressen såväl medicinskt som socialmedicinskt och vad gäller vår egen förening är vi representerade i de kommunala handikappråden i Skövde, Tibro, Hjo och Karlsborg. Föreningen har också mycket goda kontakter med läkare, dietist och diabetessköterska på KSS i Skövde. Vi har också en mycket livaktig föräldragrupp för föräldrar till diabetesbarn och denna är stödd av överläkare Per Olov Elfstrand på Bernmedicinska kliniken på KSS.

Ordföranden redogjorde också för förbundets aktiviteter, såsom att de driver Diabetesgården i Nordanede 6 mil väster om Sundsvall, som större delen av året är öppen för diabetiker och deras familjer, likaså drivs en stor rikskoloni för diabetesbarn i Bocksjö 2 mil norr om Karlsborg som under sommaren tar emot drygt 80-talet diabetesbarn till en härlig lägvistelse. Ordf. är föreståndare för denna rikskoloni. Han omtalade också vilka fördelar medlemskap i föreningen innebar förutom att man träffar likasinnade med kanske samma problem som en själv, även har möjlighet att få rabatt på det osötade sortimentet i vissa affärer liksom reducerad avgift för fotvård på en del platser inom föreningens verksamhetsområde.

Föreningen har nu drygt 400 medlemmar och i samband med detta presenterade han föreningens styrelse.

Efter detta hälsade han dietisten Ulla Pettersson från KSS välkommen och hon talade om diabetesmat och kostvanor för en diabetiker i samband med sjukdomen.

Sedan serverades kaffe och i sam-

band med detta underhöll pensionärer från Hjo pensionärsförening med musik och tiden medgav också en stunds dans innan det var dags att bryta upp. Samtliga var mycket nöjda över detta informationsmöte.

H. G.

KARLSKOGA-DEGERFORS

Karlskoga-Degerfors Diabetesförening höll den 5 mars årsmöte i Bargslagshallen, Karlskoga. Ordförande Harry Karlberg kunde hälsa ett 40-tal medlemmar välkomna och erinrade i ett kort tal om de medlemmar som gått bort under året och nämnde särskilt Gurli Andersson och Ulla Ångman som båda varit mycket aktiva och betytt mycket för föreningen och hedrade de bortgångna med en tyst minut.

Bernt Ångman valdes att leda dagens förhandlingar. Av verksamhetsberättelsen framgick bl. a. att, förutom sedvanliga möten, hade en resa gjorts till Strömstad och Halden som varit mycket uppskattad. Resan arrangerad tillsammans med Hallsberg-Kumla Diabetesförening.

Under hösten har s. k. "temakvällar" anordnats i HCK-lokalen första torsdagen i varje månad med början i augusti och avslutning i december. Under dessa kvällar har olika ämnen och spörsmål som är av intresse för diabetiker tagits upp. De två första träffarna visades bildserien "Diabetes i skolan" och vid en senare träff medverkade landstingsrådet Olle Aldén som talade om aktuella saker inom sjukvården i länet och även ställde upp för en frågestund. Styrelsen säger dock i sin redogörelse att dessa kvällar inte

fått det gensvar från medlemmarna som man hoppats på.

Mötet beslöt ge 1.000 kronor till förbundets verksamhet varav 500 kronor skall avse Bocksjölägret, forskningsfonden får också 1.000 kronor samt 300 kronor till K. E. Bergströms Minnesfond och 300 kronor till HCK.

Efter årsmötet samlades ett 160-tal medlemmar med vänner till supé och dans. Kvällen var av allt att döma mycket uppskattad och vi som var med tackar föreningen för en trevlig kväll och särskilt tackar vi Ingrid Ekman som hållit i trådarna för denna del av kvällen.

E. P.

GÖTEBORG

Information både till äldre och yngre diabetiker var temat för ett möte den 17 november i Sommarlustskolans matsal i Kungsbacka. Arrangör var Kungsbackasektionen av Diabetesföreningen i Göteborg med omnejd.

Panelen, som dels svarade för informationen dels besvarade frågor, bestod av överläkare Corfitz Grönvall, Vårdcentralen, Kungsbacka, syster Stina Wallenkrans, Barnklinikerna, Östra Sjukhuset, Göteborg och dietisten Eva Davidsson, Varbergs lasarett.

Doktor Grönvall inledde med att tala om vuxendiabetes. Han tog också upp socialstyrelsens förslag till vårdprogram. Det finns för Kungsbackas del vissa chanser att man under 1977 kommer att kunna starta en diabetesdispensär i blygsam skala.

Syster Stina berättade om hur man sköter barndiabetikerna på

barnklinikerna inom Östra Sjukhuset. Hon lade speciell vikt vid de psykologiska problemen. Motionen skall vara lustbetonad och hela familjen bör delta i denna aktivitet. Hon tryckte även hårt på att information till föräldrar och barn måste ges kontinuerligt.

Dietisten Eva Davidsson hade med sig ett rikhaltigt overhead-material som gjorde det lätt för åhörarna att förstå kostens stora betydelse för en diabetiker.

Ett annat uppskattat inslag i kvällens program utgjorde visningen av förbundets bildband "Diabetes i skolan".

Mycket god publikanslutning, över 50 personer, visade att man satsat på rätt sorts program och den avslutande frågestunden gav också besked om att diabetikerna har många och skiftande problem att diskutera.

UNIL

SKELLEFTEÅ

Skellefteå diabetesförening med omnejd höll höstmöte måndagen 15 november 1976 i Sankt Olovsgården. Intresset var stort och drygt 150 personer var närvarande.

Ordföranden Barry Jonsson inledde med att hälsa alla varmt välkomna till vårt försenade höstmöte. Han vände sig särskilt till överläkare Bo Bergmark som från 15 november tjänstgör vid ögonkliniken vid Skellefteå lasarett.

Bo Bergmark höll en mycket intressant föreläsning om ögonvård hos diabetiker och om komplikationer som kan förekomma. Därefter följde en frågestund med många frågor.

Mötet avslutades med att Bo Lundberg, ordförande i Umeå diabetesförening, visade diabilder från riksstämman i Örebro och från rekreations- och motionsveckan i Saxnäs. I samband med bilderna från riksstämman fick deltagarna höra en bandinspelning av den "reklam" för Skellefteå som framfördes i Örebro och som var en bidragande orsak till att Skellefteå nu står som arrangör för riksstämman 1978. Inslaget var mycket uppskattat.

GV

FÖRBUNDSNYTT

NY LOKALFÖRENING

En lokalförening har bildats i Ljusdal. Kontaktman för föreningen är Bert Ove Styf, S. Järnväggsgatan 3, 827 00 Ljusdal, tel. 0651/129 32.

UTLANDSRESA

Diabetesförbundet planerar att under hösten arrangera en resa för diabetiker och deras anhöriga till något sydeuropeiskt land. Vi har planerat avresa omkring den 26 september då den värsta sommarhettan gått över. Detaljer kommer i nästa nummer av DIABETES.

Testmaterial till reducerade priser

Albustix-strips, äggvitekontroll, 60 st, så långt lagret räcker, 9:—/förp.

SOS-märken till armband och medaljonger 23:50

Dessutom finns guldpläterade SOS-märken för armband 29:50

Inkl. moms, porto tillk.

Beställ direkt från

ESKILSTUNA DIABETESFÖRENING

Postbox 97 631 02 ESKILSTUNA Postgiro 46 88 57 - 8

Beställningstelefon 016/11 78 30, endast efter kl 18

Kansli: Klostergatan 4, tel 016/11 07 16 - Öppet tisd 18.30—20.00

Diabetesförbundets lokalföreningar

(Kontaktpersoner)

ALINGSÅS

Alingsås Diabetesförening
Erland Josefsson, Vintergatan 3 G
441 00 ALINGSÅS
Tfn 0322/134 67

ARBOGA

Arbogaortens Diabetesförening
Ingvar Eriksson, Stationsgatan 9
723 00 ARBOGA
Tfn 0589/137 52, som.-bost. 0589/700 27

ARVIDSJAUR-ARJEPLOG

Arvidsjaur-Arjeplogs Diabetesförening
Elsa Holmberg, Skomakargatan 21 B
930 80 ARVIDSJAUR
Tfn 0960/104 20

ARVIKA

Diabetesföreningen i Arvika
K. G. Jonsson, Taserudsgatan 13 B
671 00 ARVIKA
Tfn 0570/164 02

BODEN

Diabetesförening i Boden m. o.
Alf Svanberg, Mjölners gränd 1, 5 tr
961 00 BODEN
Tfn 0921/111 43

BORÅS

Diabetesföreningen i Borås m. o.
Claes Eisen, Vallavägen 5
510 45 SPARSÖR
Tfn 033/603 35

EKSJÖ

Jönköpings läns Östra Diabetesförening
Inga-Lill Palmqvist, Erik Geetes g. 60 B
573 00 TRANÅS
Tfn 0140/163 23

ESKILSTUNA

Eskilstuna Diabetesförening m. o.
Marianne Oscarsson,
Långvinkelsgatan 16
632 22 ESKILSTUNA
Tfn 016/14 59 79

FALKÖPING

Diabetesföreningen i Falköping m. o.
Arne Svensson, Nordhem
520 43 ASARP
Tfn 0515/502 03

FALUN-BORLÄNGE

Falun-Borlänge Diabetesförening
Christer Östling, Broåkersvägen 5 C
781 00 BORLÄNGE
Tfn 0243/393 58

FILIPSTAD

Filipstads Diabetesförening
Sonja Hansson, Tegnérsgatan 2 A
682 00 FILIPSTAD
Tfn 0590/129 12

FINSPÅNG

Finspångs Diabetesförening
Gösta Ainerfors, Bävervägen 54 B
612 00 FINSPÅNG
Tfn 0122/114 87

FRYKSDALEN

Fryksdalens Diabetesförening
Åke Holstein, Pl 326
680 18 LYSVIK
Tfn 0565/820 59

GÄLLIVARE-MALMBERGET

Gällivare-Malmbergets Diabetesförening
Karl Krigsman, Luleåvägen 18 A
972 00 GÄLLIVARE
Tfn 0970/121 31

GÄVLE

Gävle Diabetesförening
Gunnar Lundberg, Längsvägen 4
803 70 GÄVLE
Tfn 026/19 74 84

GÖTEBORG

Göteborgs Diabetesförening
Marga Lagerström,
Norra Dragspelsgatan 8
421 43 VÄSTRA FRÖLUNDA
Tfn 031/45 83 77

HALLSTAHAMMAR- SURAHAMMAR

Hallsta-Sura Diabetesförening
Karl Borg, Surbrunnsvägen 1 A
734 00 HALLSTAHAMMAR
Tfn 0220/112 36

HALLSBERG

Sydnärkes Diabetesförening
Klas Sevedsson, Krokvägen 14
694 00 HALLSBERG
Tfn 0582/118 87

HALMSTAD

Diabetesföreningen i Halmstad
Hugo Johansson, Karl XI:s väg 19
302 36 HALMSTAD
Tfn 035/11 67 47

HAPARANDA-KALIX

Haparanda-Kalix Diabetesförening
Bengt Kurkinen, Bomgatan 13
953 00 HAPARANDA
Tfn 0922/118 85

HEDEMORA

Södra Dalarnas Diabetesförening
Gunilla Skoglund, Box 414
776 00 HEDEMORA
Tfn 0225/111 36

HELSINGBORG

Diabetesföreningen i Helsingborg m. o.
Signe Andersson,
M. Stenbocksgatan 39 B
252 42 HELSINGBORG
Tfn 042/11 66 10

HÄLLEFORS

Hällefors Diabetesförening
Gunnar Backman, Stationsvägen 3 B
712 00 HÄLLEFORS
Tfn 0591/103 36

HÄRNÖSAND

Södra Ängermanlands Diabetesförening
Werner Rönnlund, Jensenvägen 17
871 00 HÄRNÖSAND
Tfn 0611/121 87

HÄSSLEHOLM

Diabetesföreningen i Hässleholm m. o.
Bertil Andersson, Norregård
280 23 HÄSTVEDA
Tfn 0451/300 88

HÖGANÄS

Kullabygdens Diabetesförening
Ludvig Kubja, Frihamngatan 12
263 00 HÖGANÄS
Tfn 042/418 98

JÖNKÖPING

Diabetesföreningen i Jönköping m. o.
Ingvar Nilsson, Andréevägen 48
552 48 JÖNKÖPING
Tfn 036/13 40 52

KALMAR

Kalmar Diabetesförening m. o.
Rose-Marie Lithbo, Box 6058
381 08 KALMAR
Tfn 0480/714 16

KARLSKOGA-DEGERFORS

Karlskoga-Degerfors Diabetesförening
Harry Karlberg, Flygfältsvägen 23 B
691 00 KARLSKOGA
Tfn 0586/348 48

KARLSKRONA

Blekinge Diabetesförening
Margareta Andersson, Vallvägen 7
292 00 KARLSKRONA
Tfn 0454/155 10

KARLSTAD

Karlstad Diabetesförening
Magnhild Klittsäter, Pl 6366, Alster
655 90 KARLSTAD
Tfn 054/13 40 08

KATRINEHOLM

Diabetesföreningen i Katrineholm m. o.
Bror Gustafsson, Oppundavägen 20
641 00 KATRINEHOLM
Tfn 0150/119 18

KIRUNA

Kiruna Diabetesförening
Astrid Fors, Tapparegatan 1 B
981 00 KIRUNA
Tfn 0980/117 35

KRISTIANSTAD

Kristianstadsortens Diabetesförening
Kurt Eriksson, Andvägen 10
291 43 KRISTIANSTAD
Tfn 044/11 65 62

KRISTINEHAMN

Kristinehamns Diabetesförening
Carin Carlsson, Västgötagatan 34 A
681 00 KRISTINEHAMN
Tfn 0550/122 29

LANDSKRONA

Diabetesföreningen i Landskrona
Berne Lundvall, Torpgatan 6
260 51 EKEBY
Tfn 042/769 96

LIDKÖPING

Diabetesföreningen i Lidköping m. o.
Alf Sjöberg, Hamngatan 53 A
531 00 LIDKÖPING
Tfn 0510/283 85

LINKÖPING

Linköpings Diabetesförening
Carl-Eric Carlsson, Hästskogatan 11 A
582 53 LINKÖPING
Tfn 013/12 68 14

LJUNGBY

Ljungby Diabetesförening
Roland Eriksson, Box 66
340 15 VITTARYD
Tfn 0372/702 44

LJUSDAL

Ljusdals Diabetesförening
Bert Ove Styf, S. Järnvägsgatan 3
827 00 LJUSDAL
Tfn 0651/129 32

LUDVIKA

Västerbergslagens Diabetesförening
Liv Troli, Hagvägen 28 H
771 00 LUDVIKA
Tfn 0240/117 58

LULEÅ

Luleå Diabetesförening
Signe Larsson, Lingonstigen 22
951 55 LULEÅ
Tfn 0920/277 71

LYCKSELE

Lycksele Diabetesförening
Dagny Renman, Insjö 307
921 00 LYCKSELE
Tfn 0950/520 46

MALMÖ

Diabetesföreningen i Malmö
Ingrid Olsson, Tallgatan 1 C
240 17 SÖDRA SANDBY
Tfn 046/589 26

MARIESTAD

Mariestads Diabetesförening m. o.
Ingrid Andersson, Höglunda
540 18 TIDAN
Tfn 0506/706 85

MARKARYD

Markaryds Diabetesförening
Bertil Lenander, Hunegatan 25
285 00 MARKARYD
Tfn 0433/115 93

MORA

Ovansiljans Diabetesförening
Astrid Fälth-Eriksson, Tuvanvägen 13
792 00 MORA
Tfn 0250/124 35

MOTALA

Motala Diabetesförening
Torsten Carlsson, Hundstensgatan 12
591 00 MOTALA
Tfn 0141/131 78

MÖRSIL

Väst-Jämtlands Diabetesförening
Sixten Lindholm, Thomévågen 32
830 04 MÖRSIL
Tfn 0647/603 92

NORBERG

Diabetesföreningen i Norberg m. o.
Ulla Carlsson, Ringvågen 7 E
778 00 NORBERG
Tfn 0223/215 55

NORRKÖPING

Norrköpings Diabetesförening
Klingsbergsgatan 44 C
603 54 NORRKÖPING
Tfn 011/16 05 42 (9.00—11.00)
Bertil Olsson, Svarvaregatan 8
603 60 NORRKÖPING
Tfn 011/14 10 50

NYKÖPING

Nyköpingsortens Diabetesförening
Arne Andersson, Hagelvägen 16
613 00 OXELÖSUND
Tfn 0155/328 57

OSKARSHAMN

Oskarshamnsortens Diabetesförening
Harry Carlsson, Stångehamnsvägen 151
572 00 OSKARSHAMN
Tfn 0491/173 67

PITEÅ

Piteå Diabetesförening
Margareta Sandström, Sjöhagevägen 12
941 00 PITEÅ
Tfn 0911/683 07

SANDVIKEN

Diabetesföreningen i Sandviken m. o.
Arne Borgh, Hamngatan 23 B
811 00 SANDVIKEN
Tfn 026/25 27 57

SIMRISHAMN

Österlens Diabetesförening
Anders Ericsson, Hagestad 24
270 20 LÖDERUP
Tfn 0411/281 67

SKELLEFTEÅ

Skellefteå Diabetesförening
Gun Vallin, Videstigen 10
931 00 SKELLEFTEÅ
Tfn 0910/751 46

SKÖVDE

Diabetesföreningen i Skövde m. o.
Marianne Nilsson, Kilbacksvågen 19
541 00 SKÖVDE
Tfn 0500/166 78

SOLLEFTEÅ

Sollefteå Diabetesförening
Olav Holmberg, Länkvågen 5
881 00 SOLLEFTEÅ
Tfn 0620/154 97

STOCKHOLM

Stor-Stockholms Diabetesförening
S:t Eriksgatan 38
112 34 STOCKHOLM
Tfn 08/52 07 10

SUNDSVALL

Medelpads Diabetesförening
Östra Långgatan 37 C
852 36 SUNDSVALL
Tfn 060/12 63 63

SÄFFLE-ÅMÅL

Säffle-Åmål Diabetesförening
Bo Danielsson, N. Rolfserudsvågen 36
661 00 SÄFFLE
Tfn 0533/134 58
Gunnar Nilsson, Drottninggatan 49 B
662 00 ÅMÅL
Tfn 0532/128 60

SÖDERHAMN

Sydöstra Hälsinglands Diabetesförening
Lennart Ytterbäck, Lindgatan 3
821 00 BOLLNÄS
Tfn 0278/150 09

SÖDERTÄLJE

Diabetesföreningen i Södertälje m. o.
Sven Granberg, Östergatan 41
151 43 SÖDERTÄLJE
Tfn 0755/321 97

UDDEVALLA

Diabetesföreningen i Uddevalla m. o.
Larserik Johansson, P1 3670
450 50 MUNKEDAL
Tfn 0524/203 68

UMEÅ

Diabetesföreningen i Umeå m. o.
Erna Nilsson, Prästgatan 5
902 48 UMEÅ
Tfn 090/12 32 09

UPPSALA

Uppsala läns Diabetesförening
Gunvor Levin, Lindsbergsgatan 3 E
752 40 UPPSALA
Tfn 018/14 16 01

VARBERG

Diabetesföreningen i Varberg
Ib Sjölin, Movägen 20
432 00 VARBERG
Tfn 0340/154 76

VILHELMINA-ÅSELE

Vilhelmina-Åsele Diabetesförening
Ulla Renström, Enegatan 5
912 00 VILHELMINA
Tfn 0940/106 42

VISBY

Gotlands Diabetesförening
Billy Lyander, Klintegårda, Väskinde
621 00 VISBY
Tfn 0498/112 91 (arb.)

VÄNERSBORG- TROLLHÄTTAN

*Vänersborg-Trollhättans
Diabetesförening*
Bengt Arkemar, Knecktgatan 19
461 00 TROLLHÄTTAN
Tfn 0520/305 70
Curt Willenhag, Edsvägen 29
462 00 VÄNERSBORG
Tfn 0521/144 33

VÄRNAMO

Värnamoortens Diabetesförening
Elner Fridell, Bokhult, Äminne
331 00 VÄRNAMO
Tfn 0370/270 09

VÄSTERVIK

Tjustbygdens Diabetesförening
Gillis Svensson, Fridsborgsgatan 13
593 00 VÄSTERVIK
Tfn 0490/156 49

VÄSTERÅS

Diabetesföreningen i Västerås
N. Källgatan 29
722 11 VÄSTERÅS
Tfn 021/12 37 60 (8.00—16.00)
Ruth Hedlund, Norrbygatan 3 A
723 43 VÄSTERÅS
Tfn 021/13 29 87

VÄXJÖ

Diabetesföreningen i Kronoberg
Siv Pålsson, Harsövägen 30
352 44 VÄXJÖ
Tfn 0470/282 30

ÅTVIDABERG

Åtvidabergs m. o. Diabetesförening
Erik Vernersson, Kammarbovägen 11
597 00 ÅTVIDABERG
Tfn 0120/126 71

ÄNGELHOLM

Ängelholms Diabetesförening
Bertil Roth, Hyllingegatan 13
265 00 ÅSTORP
Tfn 042/515 35

ÖREBRO

Diabetesföreningen i Örebro m. o.
Medborgarhuset, Drottninggatan 42
702 22 ÖREBRO
Tfn 019/14 13 10

ÖRNSKÖLDSVIK

Norra Ängermanlands Diabetesförening
Stig Eriksson, Bergfinkvägen 14
890 28 GULLÄNGET
Tfn 0660/149 34

ÖSTERSUND

Diabetesföreningen i Jämtlands län
Allégatan 3,
831 00 ÖSTERSUND
Tfn 063/10 37 07 (9.00—15.00)
Inger Paulsson, Fjällgatan 19 B
832 00 FRÖSÖN
Tfn 063/10 12 51

Diabetesförbundets länsföreningar

(Ordförande)

Uppsala läns Diabetesförening

Torbjörn Willén
Slagrutevägen 4
752 47 UPPSALA
Tfn 018/30 27 47

Södermanlands läns Diabetesförening

Ingvar Gustavsson
Ådalsvägen 42
632 29 ESKILSTUNA
Tfn 016/42 32 97

Östergötlands läns Diabetesförening

Bertil Olsson
Svarvaregatan 8
603 60 NORRKÖPING
Tfn 011/14 10 50

Länsorganisationen Diabetes

Jönköpings län
Bengt Friberg
Olsborg, Äminne
331 00 VÄRNAMO
Tfn 0370/270 62

Kronobergs läns Diabetesförening

Siv Pålsson
Harsövägen 30
352 44 VÄXJÖ
Tfn 0470/282 30

Gotlands läns Diabetesförening

Billy Lyander
Klintegårda, Väske
621 00 VISBY
Tfn 0498/112 91 (arb.)

Blekinge läns Diabetesförening

Bertil Robertsson
Gränsvägen 32
372 00 RONNEBY
Tfn 0457/137 25

Länsföreningen i Kristianstads län

Bertil Jernse
Villagatan 3
281 00 HÄSSLEHOLM
Tfn 045/803 82

Malmöhus läns Diabetesförening

Ronald Olsson
Björkvägen 3
Ö. Grevie
235 00 VELLINGE
Tfn 040/48 73 82

Diabetesföreningen i Älvsborgs län

Claes Eisen
Vallavägen 5
510 45 SPARSÖR
Tfn 033/609 35

Skaraborgs läns Diabetesförening

Alf Sjöberg
Hamngatan 53 A
531 00 LIDKÖPING
Tfn 0510/283 85

Värmlands läns Diabetesförening

Per Köhlin
Viksholmsgatan 13
654 63 KARLSTAD
Tfn 054/18 92 42

Örebro läns Diabetesförening

Arne Lännström
Medborgarhuset
702 22 ÖREBRO
Tfn 019/14 13 10 (arb.)

Diabetesföreningen i Västmanlands län

Tord Stengerd
Välljärnsgratan 4
724 73 VÄSTERÅS
Tfn 021/35 53 59

Kopparbergs läns Diabetesförening

Astrid Fälth-Eriksson
Tuvanvägen 13
792 00 MORA
Tfn 0250/124 35

Gävleborgs läns Diabetesförening

Hans Söderman
Bomhusvägen 9 K
802 35 GÄVLE
Tfn 026/11 84 11

Svenska Diabetesförbundets länsförening i Västernorrland

Curt Gardfjell
Matrosvägen 18
890 33 BONÄSSUND
Tfn 0660/404 83

Jämtlands läns Diabetesförening

Inger Paulsson
Fjällgatan 19 B
832 00 FRÖSÖN
Tfn 063/10 12 51

Västerbottens länsförening av Svenska Diabetesförbundet

Bo Lundberg
Vargvägen 129
902 38 UMEÅ
Tfn 090/11 70 59

Norrbottnens läns Diabetesförening

Börje Larsson
Lingonstigen 22
951 00 LULEÅ
Tfn 0920/277 71

Bra mat vid för mycket blodfett

Den här boken innehåller utförliga kostråd och noga utarbetade recept för alla, som har för mycket blodfett, något som är aktuellt för de flesta diabetiker.

Förutom veckomatsedlar och recept på läcker mat, som är lätt att variera finner du bl.a. en livsmedelsguide, som talar om vad du bör undvika och vad som är bra för dig. Boken illustreras med trevliga teckningar och aptitretande färgbilder!

ICA bokförlag, 721 85 Västerås
021/11 04 40

Sänd mot postförskott

.....ex BRA MAT VID FÖR
MYCKET BLODFETT

(407) 36: - inkl. moms.

Porto tillkommer.

Namn

Adress

Postnr/ort

Alla våra böcker finns i bokhandeln

Forts. från sid. 3

hör diabetessjukdomen. Vi hoppas, att taxeringsmyndigheterna icke följer skatteverket här.

Riksförsäkringsverket har också kört fast, både beträffande vårdbidraget och handikappersättning. Enligt riksdagsbeslut skulle vårdbidrag kunna utgå till handikappade barn för vård och merkostnader för vården. Handikappersättning skulle utgå till personer mellan 16 och 65 år för merkostnader och nedsatt förvärvsförmåga. Diabetisbarnen har fått vårdbidrag men bara så länge de är under 11 år. Man tar inte hänsyn till att diabetes, som debuterar under tonåren, är väl så besvärlig som annan diabetes. Och även för ett barn som fått diabetes tidigare blir just pubertetsåren särskilt prövande. Om en diabetiker mister sitt vårdbidrag vid 11 år, så kan enligt bestämmelserna handikappersättning utgå, när han blir 16. Här behövs faktiskt litet mer tankeverksamhet. Försäkringsverket ligger på alla överklagningar, som strömmat in, i väntan på vad?

Jo. **Konsumentverket** har i uppdrag att fundera över vad det kostar med diabeteskost. Men först har man vänt sig till en läkare, försiktigtvis inte en läkare som sysslar med diabetes, för att få veta vilken kost behöver diabetikerna, man misstänker tydligen, att det inte är sant, att det behövs en särskild diet. Hade det gällt att hålla i sig en massa dyr medicin, hade alla verken haft respekt för detta. Nu har man fastnat för en kategoriklyvning liksom skatteverket, baserat på uppfattningen att kosten inte är viktig för dem, som inte har insulin. Insulinsprutan har tydligen verkat även

här. I själva verket är det ju just de, som inte har mer än tabletter, som måste ha pli på dieten för att undvika komplikationer. Det är ju här hela den nya öppenvården, som vi väntar på, skall göra sin nytta, och minska behovet av sjukvård.

Riksförsäkringsverket har redan tidigare gjort en beräkning av merkostnaderna för diabetiker och ansett, att dessa är för kosten 1.940 kronor och tillsammans med merkostnader för fotvård, testmaterial, tandvård etc totalt 2.500 kronor. En merkostnad av detta belopp berättigar till handikappersättning. Men kommer nu riksförsäkringsverket att springa ifrån detta? Vilken soppa är det de många kokarna kommer att bjuda diabetikerna?

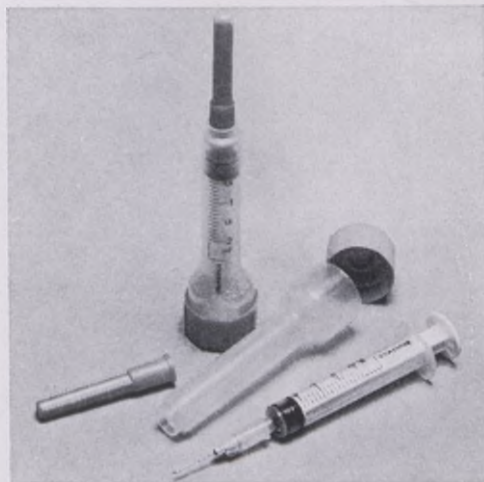
Vi hade hoppats mycket, men tyvärr får vi säga som Fälldin: Vi nådde inte ända fram.

Jag är en finsk, sockersjuk flicka, nästan 21 år gammal. Skulle någon jämnårig ungdom vilja skriva till mig? Ett foto skulle vara trevligt, men det är inte nödvändigt. Jag försöker svara alla.

Mitt namn och min adress är

ULLA-RIITTA KUISMA
Länsi-Louhenkatu 24
08100 LOHJA 10
FINLAND

Brunswick kombinationsspruta -”morgondagens spruta”!

Vi skulle också kunna kalla kombinations-sprutan för ”snabbspruta”, eftersom kanyl och spruta redan från början är kombinerade. Detta innebär bl a en snabbare och enklare hantering. Dessutom har ”snabbsprutan” en del andra fördelar:

1. Mindre risk för kontaminering (förorening), vilket ger bättre hygien.
2. Bara en förpackning att hålla reda på.
3. Ur steriliseringssynpunkt innebär förpackningens konstruktion ökad säkerhet.

I dag finns Brunswick kombinationssprutor i följande storlekar:

Sprutstl.	Gradering	Kanylstl. Diam. Längd
1 ml	1/100	0,5x16 mm
1 ml	1/10	0,5x16 mm
2 ml		0,4x20 mm
2 ml		0,5x16 mm
2 ml		0,6x25 mm
2 ml		0,8x38 mm
5 ml		0,8x38 mm

6000248941

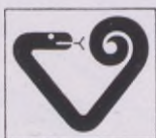
Göteborgs universitetsbibliotek

m Brunswick kombina-
gärna av dig till Anita
dorf AB, Sektion bmp,
Indal 1, tel 031-27 51 10.
ir adressen: Box 10056,
sa, tel 0300-170 00.)
r vi gärna "LILLA
", där du kan läsa om hela
ment av kombinations-
sprutor och kanyler.

Om adressaten flyttat, v. g. returnera till
Diabetes, Box 6609, 113 84 Stockholm.
Vi betalar portot.

Visste Du att

- den unge tyske läkaren Paul Langerhans fann cellanhopningar, öar, i bukspottkörteln utan att känna till deras insulinproducerande funktion? Dessa öar blev sedermera kallade de Langerhanska cellöarna efter upptäckaren.
- Vitrum har tillverkat insulin i Sverige sedan 1929?

Vitrum

Vitrum's insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall.

UNIVERSITETSBOK